LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *SWEDBANK P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2026-10-30 Nr. 429-463
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir *Swedbank P&C Insurance AS,* veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka[1]

Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo pareiškėjo patirtą žalą dėl kambario sienos apdailos įtrūkimo (toliau – Įvykis) pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad Įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse[2] *(toliau – Taisyklės) numatytų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.*

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

Draudikas ir pareiškėjas sudarė Gyventojų turto draudimo sutartį (toliau – Draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. rugpjūčio 10 d. iki 2026 m. rugpjūčio 9 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini), namų turtas ir būsto savininko (valdytojo) civilinė atsakomybė.

2026 m. sausio 5 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie Įvykį, nurodydamas, kad ant sienos pastebėjo vertikalų įtrūkimą.

2026 m. sausio 12 d. UAB „Infranet" atliko turto apžiūrą ir užfiksavo buto koridoriaus sienos įtrūkimą.

Pareiškėjui nurodžius, kad Įvykį galimai nulėmė kitame bute vykdyti remonto darbai, draudikas kreipėsi į namo administratorę UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" dėl papildomos informacijos. UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" informavo, kad jokios informacijos apie Įvykį ar name vykdytus remonto darbus nėra gavusi.

2026 m. kovo 10 d. UAB „Infranet" parengė Ekspertizę (toliau – Ekspertinė pažyma), kurioje konstatavo, kad „pažeidimų atsiradimo priežastis yra apdailos statybos darbų brokas, bei natūralus ilgalaikis konstrukcijų judėjimas (sėdimas, kilimas, poslinkis)."

Vadovaudamasis surinktais duomenimis, draudikas nusprendė Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti pareiškėjui draudimo išmoką, atlyginančią dėl Įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas teigia, kad žala atsirado staiga ir netikėtai, galimai dėl kitame bute vykdytų remonto darbų, todėl Įvykis atitinka draudžiamojo įvykio požymius. Pareiškėjo vertinimu, draudiko išvada dėl Įvykį nulėmusių nekokybiškų statybos ar remonto darbų ir statinio konstrukcijų judėjimo yra nepagrįsta, todėl draudikas netinkamai sprendė, kad Įvykis atitinka nedraudžiamojo

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Galioja nuo 2024 m. balandžio 11 d.

įvykio sąlygas.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad Įvykis atitinka Taisyklėse numatytų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas. Draudiko teigimu, Taisyklėse yra aiškiai nustatytos apdraustam pareiškėjo turtui taikytinos draudimo apsaugos ribos, todėl draudikas, tinkamai ištyręs Įvykį, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, priėmė pagrįstą sprendimą.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42^1 straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ***ar draudikas pagrįstai atsisakė žalą buto sienai pripažinti draudžiamuoju įvykiu.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose[3].

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtos draudimo rizikos laipsnį[4]. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką[5].

Nedraudžiamasis įvykis – draudžiamojo įvykio požymius turintis įvykis, tačiau taip pat atitinkantis įstatyme ar draudimo sutartyje apibrėžtus papildomus požymius, kuriems esant draudikas atleidžiamas nuo prievolės mokėti draudimo išmoką[6]. Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)[7].

Nagrinėjamu atveju turtas buvo apdraustas „visų rizikų" draudimu, t. y. nuo bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių išorinių įvykių, padariusių tiesioginę įtaką draudimo objektui, dėl kurių draudimo objektas buvo sugadintas, sunaikintas ar kurio netenkama dėl vagystės arba

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[4] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.
[5] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.
[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-426-684/2017.
[7] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

apiplėšimo.[8]

Taisyklėse taip pat nustatyta, kad draudimo apsauga, be kita ko, netaikoma įvykiams ir draudimo išmoka už juos nemokama, jeigu jie kilo dėl: i) nekokybiškų statybos ar remonto darbų, skaičiavimo, planavimo ar projektavimo klaidų, nekokybiškų ar netinkamų medžiagų naudojimo; ii) statinio, jo pamatų, sienų ar kitų konstrukcinių elementų nusėdimo, pakilimo, poslinkio, išsiplėtimo, medžiagų nusidėvėjimo, vibracijos.[9]

Draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia UAB „Infranet" parengta Ekspertine pažyma. Ekspertinėje pažymoje konstatuota, kad „pažeidimų atsiradimo priežastis yra apdailos statybos darbų brokas, bei natūralus ilgalaikis konstrukcijų judėjimas (sėdimas, kilimas, poslinkis). Tai nėra tvarkingo statinio staigaus ir netikėto įvykio pasekmė." Taigi, iš Ekspertinės pažymos matyti, kad žala sienoms atsirado dėl nekokybiškų apdrausto turto statybos ar remonto darbų bei natūralaus ilgalaikio namo konstrukcijų judėjimo.

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčio asmens parengta Ekspertine pažyma nenustatyta. Eksperto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pažymėtina, kad pareiškėjas nepateikė jokių objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko ir jo pasitelkto eksperto atliktą Įvykio bei jo priežasčių vertinimą.

Nors pareiškėjas nurodė, jog žala sienoms galimai atsirado dėl kitame bute vykdytų remonto darbų, iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas nepateikė jokių konkrečių duomenų ar įrodymų, kada ir kokiame bute galėjo būti vykdomi statybos darbai. Iš bylos duomenų matyti, jog pareiškėjas tik nurodė girdėjęs remonto garsus 2026 m. gruodžio mėnesį.

Draudikui kreipusis dėl papildomos informacijos, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" nurodė, kad nei apie Įvykį, nei apie name vykdytus remonto darbus informacijos nebuvo gavusi. Vėliau, atlikusi pareiškėjo buto apžiūrą, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" informavo draudiką, kad pareiškėjo bute „dažų iškilimo vieta yra vidinės sienos, kuri ribojasi su (duomenys neskelbtini) butu ir laiptine, blokų susikirtimo taške. Labiausiai tikėtina įvykio priežastis – prieš atliekant (duomenys neskelbtini) bute koridoriaus apdailos remonto darbus, buvo nekokybiškai paruošta tarpblokinių siūlių susikirtimo vieta – galimai panaudotos netinkamos medžiagos ar nebuvo laikomasi tokiems darbams nustatytos technologijos." UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" pažymėjo, kad jei, kaip teigia pareiškėjas, name buvo vykdyti remonto darbai, jų sukelta vibracija taip pat galėjo papildomai paveikti „tarpblokinių siūlių" susikirtimo vietą. Vis dėlto, kaip minėta, UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis" neturėjo ir nepateikė jokios informacijos, kad remonto darbai pareiškėjo minimu laikotarpiu name iš tiesų buvo vykdomi.

Taisyklėse nustatyta išimtis, kad draudimo išmoka išmokama už žalą, atsiradusią dėl žemės paviršiaus poslinkio ar vibracijos, sukeltos trečiųjų asmenų, kurių atsakomybė yra įrodyta, už draudimo vietos ribų vykdomų statybos darbų. Įvertinus byloje esančių įrodymų visumą, sutiktina su draudiko pozicija, kad šiuo konkrečiu ginčo atveju nenustatyta jokių trečiųjų asmenų, kurių atsakomybė dėl vykdytų statybos darbų, galėjusių nulemti pareiškėjo buto sienos pažeidimą, būtų įrodyta (nėra jokių konkrečių ir objektyvių duomenų apie vykdytus remonto darbus ir informacijos, kokiame bute jie galėjo būti vykdomi, tik pareiškėjo subjektyvus paaiškinimas, kad girdėjo remonto garsus ir tai galimai nulėmė sienos pažeidimą). Atsižvelgiant į tai, konstatuotina, kad, nesant nustatytų trečiųjų asmenų, kurių atsakomybė būtų įrodyta, draudikas neturi pagrindo, remdamasis Taisyklėse nurodyta išimtimi, dėl Įvykio mokėti draudimo išmoką.

Atsižvelgdamas į tai, kas pirmiau nurodyta, ir įvertinęs byloje esančių duomenų visumą, Lietuvos bankas daro išvadą, kad draudikas pagrįstai sprendė, jog Įvykis yra nulemtas nekokybiškų statybos ar remonto darbų ir galimų pastato konstrukcijų poslinkių, todėl pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, priėmė sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.

Išvada

Nustačius, jog Įvykis yra nedraudžiamasis, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką, todėl pareiškėjo reikalavimas atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai

[8] Taisyklių dalis „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyrius „Visų rizikų draudimas".
[9] Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyrius „Visų rizikų draudimas".

atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[10]

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo" 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės

Licencijavimo skyriaus vadovė,
pavaduojanti departamento direktorių Agnė Kazlauskienė

[10] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.